

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK TANITÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE. YLETE ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS

ELŐFIZETÉSI DÍJAK: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyed-
évre 1 frt. Papok-, tanítók- és községi előjáróknak egész évre
3 frt., a tanító-egylet tagjainak, községi és körjegyzőknek 2 frt.
50 kr. — Egy példány ára 8 kr.
Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos
B E T E G H P Á L.

Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 2 kr., azonfelül 1 kr.
magánhirdetések □ cm-ként 3 kr., többszöri közlésnél 2 kr-ért
közöltetnek. — Bélyegdíj külön 30 kr. — Nyit-tér sora 50 kr.
Hirdetés és nyit-tér díja előre fizetendő.
Hirdetéseket e lap részére elfogad minden hirdetői iroda

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: B E T E G H P Á L könyvnyomdája és könyvtőrszete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők.
Kéziratok nem adódnak vissza.

Segítség az inségben

(A. É.) A legutóbbi évek sajnosan megsze-
gyenítették a magyar Kánaánt. Azt lehetett
hinni s lizó meggyőződéssel hittük mi is, hogy
ez a termékeny fekete föld mást, mint jó haza-
fiaknt szülni és fölnevelni nem is tud. A fejle-
mények sötétén, sőt véresen czáfolták meg ezt
a sokáig táplált nézetet.

Magában épen az Alföldnek szívében gyult
ki az elkeseredés lángja — joggal vagy jogtalan-
ul, azt itt nem kutatjuk — a fennálló jogi és
társadalmi rend ellen.

A mult nyár csekély termése új anyagot
nyújtott az elégtelenségnek és az elégtelen-
séget nem lohasztja az, hogy a gazdát nem ke-
vésbé sújtja a sors csapása, mint azokat, a
kiknek megélése két kezük munkájától függ.

Előre lehet látni, hogy az elkeseredést a
nélkülözések, az élelmi czikkek árának emelke-
dése csak fokozni fogják és ily módon tágulni
fog az a hasadék, mely a gazdát és munkást egy-
mástól már is elválasztja. Holott az ellenkező
volna kívánatos, nem csupán az egyiknek, ha-
nem a másiknak érdekében is.

Aradvármegye gazdasági egyesülete gon-
dolkozott azon módokról, a melyekkel ezt az
előrelátható, de sajnos eredményt megelőzni
lehetne.

A nép élelmezésének ügyét akarja fölka-
rolni és kiküszöbölni a gabona-uzsorat, mely
az Alföldnek épen ezen részében szertelenül
dul. Községi magtárak fölállításáról van szó és
arról, hogy a közvetítők hasznát, mely ins ges
években még nagyobb, mint egyébkor, a lehe-
tőségig redukálják.

Mennyiben fog ez sikerülni az aradvárme-
gyei gazdasági egyesületnek, azt valójában nem
tudjuk. Annyit azonban látunk, hogy a gazda-
sági helyzet ezekben a gazdagoknak hirdetett
vármegyékben is átkozottul gyöngé.

Ha volna féltett tőkéje, melyet a jóter-

mésü évek fölőslégéből takarított meg, nem kel-
lene a népnek az uzsorás karjaiba vetni magát;
nem kellene exorbitáns kamatokat fizetnie azért,
hogy a jövő terméssig úgy a hogy tengesse létét.

Ha bőségek éveiben gondoltunk volna a so-
vány esztendőkre, könnyen kibírnók ezek nyom-
ását. Ha szövetkeztünk volna akkor és össze-
vetett vállal állanánk szemben a nagy csapá-
sokkal, azok nehezebben, vagy épen nem ven-
nének erőt rajtunk. Nem peregne oly sürün a
dob, nem találna annyi munkát a végrehajtott
kevesebb ember tagadná mindazt, miért az elő-
dök hajlandók lettek volna fölálodni mindent.

Ma jött állana a faluban a hitelszövetkezet,
készen támogatni mindenkit, a ki reá szorul; a
fogyasztási szövetkezet most is olcsón és a régi
jó minőségben szállítaná az árut, mintha mezőnk
kalászaizus eredménynyel jutalmazták volna a
gazda fáradságát.

Az eladásra szövetkezettek élelmes ügyve-
zetője nagyban, tehát drágábban tudná értékesi-
teni a mi sovány termés fölőslégéül megmaradt.
Igy legalább részben ki lennének köszörrülve
azok a csorbák, behugesztve azok a sebek, melyeket
a rossz esztendő csapásai ütöttek. És a mi mindezeknél
talán még fontosabb a rombolásra irányuló szocziálizmussal szemben,
gyakorlati eredmények által bizonyítva, ott állna
mindenki előtt a régi axióma: Segíts magadon
és Isten is megsegít.

Be lenne bizonyítva, hogy állapotunk csak
akkor válik kétségbeesítővé, ha **megszűntünk fér-
fiak lenni** magunk, ha **elvesztettük bizalmunkat
saját erőnkbe.**

Hát kisiparosaink szájalmat gerjesztő ten-
gődéséről mit mondjunk akkor, midőn az ország
nagyobb városaiból naponként a vigéczek soka-
sága ellepi városunkat és vidékét s a vevő kö-
zönséget részletfizetéssel, mesésnek tetsző olcsó
árakkal elcsábítgatják; kínálják, adják, a legsze-
mérmetlenebb módon ráerőszakolják hitvány
holmijaikat és így kivéve kisiparosaink szájából

a kenyeret, elárasztják kész ruhával, lábbelivel
s mindazon árucikkekkel, melyeket talán job-
ban, szolidabban előállítanának s melyek mun-
ka-dijából kisiparosaink majdnem éhségre jutott
családját a drága élelmi czikkek idején meg-
menthetnék?

Iparosaink nagy része most is a régi idők
kényelmességéről ábrándozik. Az ósdi czéhrend-
szer jogaiban képzeli magát. De elfeledik, hogy
e rendszerben is a tömörülés adott hatalmas
erőt. Nem veszik tekintetben, hogy az **ipartes-
tűlet** megalakításával önkormányzatuk, törvény-
szabta jogukkal élhetnek; abból kifolyólag elő-
haladásuk, szövetkezés útján jobb és boldogabb
élet mosolyog feljük.

Ne feledjük, hogy a szükség sok bűnnek
anya, de egyszersmind rendszerint sok erény-
nek szülője is. A legszebb erőfeszítések, a leg-
nemesebb jellemek nem a bőség, nem a gazdag-
ság emlőin táplálkoztak. A lefolyt év tanulsá-
gai új kort nyithatnak nemzetünk erkölcsi és
anyagi fejlődésében, ha a társadalom felsőbb
osztályában lesz elég erő megérteni a köteles-
ség szavát és ahhoz képest nem lankadó buzga-
lommal munkál.

Ellenkező esetben a már most sem derült
kép, kétségkívül még inkább elborul.

A magyar önvédelmi harc félszázados jubileuma.

A magyar önvédelmi harc ereklyéink és törté-
nelmi adalékaink összegyűjtésére, feldolgozására és
megőrzésére az országban alapszabályszerű szervezet-
tel legelőször alakult orsz. történelmi ereklye-múzeum
egyesület Kolozsvárt már elkészítette a daliás idők fél-
százados jubileumának méltó megünneplésére szolgáló
programjának tervezetét.

E programba felvett akció az egész országra
kiterjed.

Programjának részletei összeállításánál szá-
mot vetett a jelenleg fennálló helyzettel is, a mely a
társadalom jelentékeny tényezőit, egyes nemzeti ün-
nepektől való tényleges részvételtől itt-ott visszatartja.

Erre való tekintettel, programját úgy állította

intve rám parancsol, hogy ismétlem az imént elmon-
dottakat.

— Nem, ez lehetetlen, — felelém zavartan — nem
ez tulságos kívánság, nem teljesíthetem, hanem inkább
leirok mindent úgy, a mint következnek:

Te kis leány! nem tudom, hálát adjak-e az egeknek,
avagy az ábrándos lélek csapkodó szenvedélyével lehel-
jem feléd, a szép rózsaszál felé sóhajaimat s kö-
nyümmel öntözsem lábaid porát, avagy tépjem ki
kebelemből a szenvedő szívet!?

Nem tudom, földön felejtett angyal vagy-e, avagy
daemon, ki játszi ujjaidal lángoló betűket írsz fel unta-
lan! Mesterkél álomba ringatom magam s égő szívemet
igyeksem elrejteti előled, de bármiként takarjam, szem-
sugarad fellobbantja az elrejtett szikrát s kéjes fájdalom
ömlik valóman át.

Ha magamban vagyok, tekinteted folyton kísér, mi-
ként hajnalcsillag a vándort bujdosásában.

Sokszor gondoltam, hogyha szíved úgy érezne, mint
szemedből kiolvadni szeretném, nem cserélnék senki boldo-
gságával, de tudom, hogy oly kedves vagy te mindig,
minden alkalommal s mert tudom, hogy az vagy, azt is
tudom, hogy szíved nem egész, az vágyaid s korod szer-
int részecskékre van felosztva, mert mig 15—20
é v e s v a g y az I. osztályt így állapítod meg jöven-
döbelid részére: 22—28 év, barna, magas, erőteljes, jól
vivjon, szépen énekeljen, kecsesen táncoljon, fődolog
pedig, hogy katonatiszt legyen, a kaucaziót te leteszed
5 é v m u l v a, te még mindig n e m v a g y 20

T Á R C Z A.

A napraforgó és a rózsa.

Irta: Gróf Lázár Ádám.

(A „Székely-Udvarhely” eredeti tárczája.)

Ki ne ismerné az utszéleken a sötétlő kukoricza-
táblák szegélyét — a napraforgót. Nyulánk, méltóságteljes
alak, élénk sárga színével barátságos összhangban van
barnás alapja, úgy néz ki, mintha vizsgálódva tekintene
le a tova haladóra, pedig az incselkedő széllel is komolyan
végez, mert csendesen bölintja meg reczés fővegét.

Semmi sem zavarja ki egykedvűségéből, csak a
kelő nap; mosolygó arczezal üdvözli feljöttét s bánatos
csüggetésgel pihen el lenyugtán.

Milyen bámulatos! Ott kint a nagy természet ölen
lehesen találni individualitást s mint ennek természet-
szerű folyományát a hajlamot; mi több: a tiszta érde-
telen vonalmat.

Megbámulom az okos következetességet s önkény-
telen a kabátomra tűzött rózsaszál jut eszembe s össze-
hasonlítom a két alakot.

Te kis rózsaszál! te, a virágok kikiáltott királynéja,
melyet a költő már annyiszor s oly fenségesen megéne-
kelt, te universalis kis szurós portéka, milyen csinján
kell bánni veled, mert minden oldalról mérgesen bosszu-
lod meg magad s mégis, ha egyszer letéptek, egyformán
virítasz, egyformán illatozol.

Milyen másképen virítasz ott kint az erdő, a mező
virági között, mennyire előkelő helyre jutsz a parkok
virágágyain, mily fenséges vagy a bálba menő kis lány
fürtei között s mennyire szorongasz a menyasszonyi
csokor kellős közepén.

Mindannyiszor más vagy — örökre udvar vesz
körül — nem lehetsz közlékeny, pedig a virágnyelv az
oly édes, az úgy belopódzik a szívig. Mily előszeretettel
tanulja a serdült kis leány... Mily pirulva tagadja, ha
a bál bemutatót tulesel. S azok a mamák! oh azok a
mamák pedig valósággal irtóznak az egykor kedves
virágnyelvtől... Mily ügyetlenek vagyunk mi férfiak,
nem tudjuk megtanulni soha, soha! Pedig hozzánk szól,
velünk incselkedik, de a rózsza apró töviskeivel távol
tart, ha meggondolatlanul nyulunk utána, hogy leszakít-
suk, azért hogy csak nekünk és mindig nekünk virítson
csupán egyedül.

Oh, te elárvult rózsaszál! tudom, hogy jobb sorsra
lettél volna érdemes, mint kabátomon hervadozz, de en-
gedj meg, hogy elragadtalak, de oly üde, oly illatos, oly
fenséges valál, hogy nem volt nyugtom s ellenállhatat-
lan vágytól üzelve elkértelek egy habfehér kebelről,
melynek pihegésén oly fenségesen himbalóztál ide-oda,
elkértelek, hogy a titkot áruld el, mit az a habkebel
magában rejt, vagy hogy velem együtt hervadozz...

A mint így nézdegelem a rózsaszált, mintha a sors
csakugyan játszani akarna velem, egyszerre csak gyön-
gédén vállamat érinti valaki — s im az imádott angyal
áll kintem, kitől a rózsaszált kapam s ujjával hallgatást

őszre, hogy annak kivételénél a haza minden hű fia pártkülönbőség nélkül, minden habozás mellözésével részt vehet és közre munkálhat.

A program egyrésztől kegyetlel adózik a multnak, semmi tekintetben nem érinti a jelen küzdelmeket; a multak nagyságán, a jelesek, hősök és vértanúk életén és példái lelkesülő, erős, hatalmas nemzeti állam miniatúr képe tárul annak czélzataiból elé. A programot alább bő kivonatban közöljük:

1. Március 15-ike megünneplése.

a) kiadja az országban legelőször alakult kolozsvári márc. 15. állandó bizottság 25 évi ünnepélyeiről összeállított emlékbeszédeket és kiválóbb alkalmi költeményeket egy kötetben, vázlatosan ismertette a 25 év alatt lefolyt ünnepségeket és az Erdély és Magyarország egyesítésének emlékére felállítandó Unió szoborra befolyt gyűjtés eddigi eredményét.

b) az 50 éves évforduló emlékére érmet veret.

c) miután a névmagyarosítások kezdete a naphoz fűződik, a nem magyar nevű hazafiakat felhívja, hogy az 50. évforduló emlékére magyarosítsa meg a nevét; e tekintetben a szükséges támogatásra felkéri az illető tényezőket is.

A névmagyarosítási folyamat a két jubiláris évfordulón szakadatlanul és hatványozott mértékben kell, hogy megtörténjen, március 15-ike lesz ennek a bevezetője. E nap emlékére a Hivatalos Közlöny több ezer névmagyarosítást kell, hogy közöljön.

d) a budapesti Pilvax kávéház helyén levő épület, valamint a kolozsvári redoute épülete a 12 pont, illetve az unió kimondásának emlékére, emléktáblával ellátandó.

2. Csata és kiválóbb események évfordulói.

Ezek megünneplésére a következőkre terjed ki a muzeum-egyesület akciója:

a) hogy a kiválóbb események helyei az évforduló alkalmával tartandó ünnepélyeken felkeressenek, felavattassanak.

b) a mennyiben épületekhez fűződik ily események emléke, az épületek emléktáblával jelöltessenek meg. Csata helyek, vagy más, a szabadban lefolyt kiválóbb események helyei egy helyi ünnepélyvel felavattassanak. A létesítendő emlékoszlop vagy szobor felállítására gyűjtés kezdeményezendő. A gyűjtés eredménye évről-évre növelendő. Szobor, vagy emlékoszlop felállítása, valamint minden évben az ünnepély megtarthatása s a felavatott helyhez való zarándokláshoz vezető út használati joga az évforduló alkalmából s ennek emlékére telekkönyvileg biztosítandó, a jövő számára.

c) a felállítandó emlékhelyére az 50 éves évforduló emlékére elő fák ültetendők.

3. A nagy idők jelesének kitüntetése.

A nagy idők jelesebb férfiai közül azokat, a kik lelkes buzgalommal munkálkodtak a szabadságharc után is a nemzeti és társadalmi ügyek elővitelén, a kik az önvédelmi harc története adatai összegyűjtése körüli munkában buzgókodtak és áldoztak, a kik bajtársaik sorsát a hővéd egy-letekben lelkesen felkarolni igyekeztek, a kik végre történelmi ereklye muzeumunk megalapítása, megalkotása, fejlesztése, gazdagítása körül maradó becslésmunkásságot fejtettek ki, a muzeum-egyesület tiszteltb. tagokká választja. A tiszteltb. tagok képeit a létesítendő P a n t h e o n b a n helyezi el. Mindenik kép alatt tömör szövegezésben tábla fogja elmondani a kitüntetett egyén hazafias munkálkodás terén kifejtett működését. E kegyelet és a hazafias érzés ápolására szolgáló intézkedéssel a jövő nemzedék megismeri a nagy idők jelesének tetteit s e példák hasonló cselekedetek teljesítésére fognak ösztönzésül szolgálni. A nagy idők Pantheonja részére a

éves; a II. osztály: 28—32, barna esetleg szőke, magas, erőteljes, üljön otthon, ne igyék, legyen szófogadó s hivatalban legalább is megyei aljegyző.

Ha ez sem sikerül, úgy újabb 3 év múlva midőn te 20 éves vagy a III. osztály: ugyanazon kellékek, mint a II. osztályban, de legalább is kir. eljárásbíró s e mellett birtoka is legyen.

Ha ez sem sikerül, úgy újabb 3 év után, midőn te 21-be jársz, a IV. osztály kelléke az, hogy jelölted 38—46 éves legyen, minden jó tulajdonságaival az előző osztályoknak, de családi czimere is legyen.

Ha ez sem sikerül, úgy az V. osztály, midőn a veled egykoru férfi már rég népfelkelő lett és te 22-be léptél épen az imént, jelölted 46—60 éves is lehet, de mind a jó tulajdonsága meg legyen, nem baj, ha süket is, rövidlátó is, csak hajtsa a szép szóra, legyen vendégszerető, járjon vadászni, hogy el ne betegesdjék, legyen legalább 6000 frt évi jövedelme s ha ez mind megvan az sem baj, hogy nincs családi czimere, mert te összekötéséidnél, asszonyi fiúknál fogva egy nagy vadásznak mindig meg fogod szerezni a legtalálabb czimert a szarvas főt.

Te kis leány! a róza szép, de szebb a napraforgó!

tisztb. tagok választása több ünnepi közgyűlésen fog történni. (Millenniumi közgyűlési határozat. Lásd Történelmi Lapok 1896. évf. 188. lap.) A tiszteltb. tag-ságról szóló díszes emléklevél a nagy események évforduló ünnepin fog ünnepélyesen központi képviselő mellett átnyújtani.

4. Pantheon.

Az 50 éves évforduló emlékére a nagy idők kiválóbb férfainak Pantheonja felépítésére adománnyok, vagy végrendelek utján hagyományok teendők. A kivétel kolozsvári orsz. történelmi ereklye-muzeum részletesen kidolgozott terve szerint történjen.

5. Az önvédelmi harc története.

Indíttassék szélesebb körű akció, hogy a magyar önvédelmi harcoknak minden mozzanatára a történelmi adalékok összegyűjtessenek. Az összegyűjtött adalékok kellő gondnal és lelkiismeretességgel feldolgoztassanak. A feldolgozott anyag közre adassék s gondoskodás történjen arra nézve, hogy a magyar önvédelmi harc története évről-évre, emberöltőről emberöltőre a nemzet fia, leányai között kellőképpen fenntartassék. Ily történelmi munkák kiadására alap gyűjtendő.

6. Honvédek segélyezése.

Tiszteltjétek a közkatona k a t e Petőfi 1848. végén Debreczenben irt figyelmeztetése minden hazafit át kell, hogy hasson az 50. évforduló alkalmából. Ott, a hol az állam, az orsz. honvédség-egylet és a helyi honvédegyelet a nyomort a nagy idők segélyezésre méltó katonájától eltávolítani nem tudja, a társadalom kell, hogy intézkedjék. Mindazon az ünnepélyeken, a melyek kapcsolatosak a nagy időkkel, meg kell emlékezni a nagy idők katonáiról is.

7. Vidéki körök.

A muzeum vidéki köréi az alapszabályok 12 §-a értelmében az 1898. év két első felében megalakulnak s a jubiláris ünnepélyek keresztülvitelére szükséges működést teljesítik, a megállapított működési program szerint.

Figyelmüket különösképen kiterjesztik a muzeum fenntartására és nevelésére megkívántatott erőgyűjtésre.

8. Arczképek, emlékek.

A nagy idők szereplőinek arczképei, emlékei összegyűjtése iránt a vidéki körök részéről a legszorgosabb akció indítandó.

E tárgyban a hazafias és buzgó működésre a hazai festők és fényképezők is felkérhetnek.

9. A nagy idők emlékei a párisi világkiállításán.

A magyar önvédelmi harc két jubiláris évének leteltével a nagy idők kiválóbb emlékei, a jelesebb tényezők arczképei magyarazó térképek és áttekintést nyújtó kimutatásokkal be fognak mutatni a párisi világkiállításán egy gondosan összeállított, csoportos tárlatban. A kiállítás szervezését, mint alapszabályokkal bíró testület a történelmi muzeum központi igazgatósága, a vidéki körökkel s rokongyűjtémények intézőivel eszközöli. E tárgyban a harmonikus működésre megkeresést intéz a rokon testületek intézőihez is.

TANÜGY.

Az „Udvarhelyi vármegyei tanító-egylet” sz. keresturi főkköre Alsó-Siménfalván 1898. február 16-án délelőtt 10 órakor rendes gyűlést tart, melyre a tagokat és tanügybarátokat tiszteltetel meghívjuk. Tárgyai lesznek: 1. „Hymnus” éneki a tanító-testület. 2. Ellenőri megnyitó. 3. Jegyzőkönyv felolvasás. 4. Tíz szoborról ünnepélyes felolvasást tart Belle Laszlo. 5. Magyar nyelvtauból taui Benczedy Ferencz. 6. Felolvas Ungváry Mózes thatósági állatorvos. 7. Magyar nyelvta tanítás anyaga és módszere az elemi népiskolában: czimű vitatételről felolvas József János. 8. Könyvtárunk beszámoló a fontosabb tanügyi eseményekről. 9. Jelentések, indítványok. 10. „Szozat” éneki a tanító-testület. Tájékoztatóul figyelmeztetnek a tagok, hogy a gyűlésen tagsági díjakat befizetni tartoznak. Együttal felkérhetnek a tagok, hogy megjelenésüket az elszállásotás és étkezés szempontjából február hó 12-ig Szász Ferencz tanítónál jeleítsék be. Miklós György, elnök. Szász Ferencz, jegyző.

Irodalom.

— **Uj élezcslap.** A napokban uj élezcslappal szaporodott meg a magyar hírlapirodalom. „Pillangó” cziműmel ugyanis uj társadalmi élezcslap került ki a Légvárdy Testvérek budapesti nyomdájából, mely lézsgot pótolni van hivatva az emlékirolomban. A „Pillangó”: társadalmi és művészeti élezcslap, pompás rajzokkal és válogatott, jóízű, de minden pikantériától ment tartalommal. Van néhány igen kedves és állandó szatirikus és humoros alakja, mint a milyenek „Lici, a politizáló bakfis”, — „Tiket Lajos, a sportvigécz”, — „Moskovics Ábrás, az adomázó szomatori zsidó-bíró” stb. stb., a melyek egytől egyig a való életből vannak ellesve és ezek mellett — szebbnél-szebb valóban művészi rajzok és képek kíséretében — csaknem tizenkét oldalt megtöltő adoma, bon-mot, szójáték és vers teszi változatossá az első számot. A „Pillangó” szerkesztősége és kiadóhivatala Budapesten, Teréz-körut 35. sz. a. van. Előfizetési ára negyedévre 1 frt. Mutatványszámot ingyen és bérmentve bárkinnek szivesen küld a kiadóhivatal.

KÜLÖNFÉLÉK.

Farsangi naptár.

1. Minden héten szerdán este a jótékony nőegylet fillérestélyei a „Budapest” szálló nagytermében.
2. Minden héten hétfőn este a polgári önképző és segélyző egylet fillérestélyei a kör helyiségében.
3. Székely-Kereszturt minden héten csütörtökön este a jótékonycélu társaskör estélyei.
4. Február 1-én a helybeli korcsolya-egylet estélye dr Kovács Mór ügyvéd elnöke alatt a vármegyei ház dísztermében.
5. Febr. 5-én az ev. ref. kollegiumi ifjuság táncestélye, Sebesi Akos és dr. Mezey Odón főgondnokok védnöksége alatt a vármegyei ház dísztermében.
6. Február 5-én a homoród-oklándi „Polgári Olvasókör” kosaras-táncvígalmá.
7. Február 12-én a segesvári magyar kaszinó táncvígalmá Segesvárt a városház nagytermében gróf Béli Bálintné szül. gróf Béli Berta védnöksége alatt.
8. Farsang vasárnapján a róm. kath. főgymnasium ifjuságának táncszal egybekötendő színelőadása Embery Árpád tanár rendezésével.
9. Farsang utolsó napjaiban a róm. kath. leánynevelde gyermek-színelőadása.
10. Február 26-án az „Udvarhelyi tanító-egylet sz. keresturi fiók köre”, „Tanítói dalkör” javára dalestélyivel egybekötött zártkörű táncvígalmá Alsó-Siménfalván.

— **Kinevezés.** Hallerkeői Haller János gróf, vármegyei főispánja Konecz Aurél eldigi pénztári tisztet vármegyei I-ső alszámvevővé nevezte ki. Gratulálunk a derék és ügybuzgó fiatal tisztviselő előhaladásához!

— **Disztribúció** Szentgericezi Jakab Gyula alispán és neje Zathureczky Ilona e hó 23-án délután 1 órára helyben állomásozó cs. és kir. tisztikart barátságos ebédre invitálta s ezen, három százados kivételével — kik elmaradásukat elfogadható okokkal kimentették — mind megjelentek és este 6 óráig derült hangulatban élvezték az összes család vendégszeretétét.

— **Esküvők.** Trosztik János keresk dői könyvelő Budapestről e hó 29-én d. e. esküdtött örökhűséget özvegy Gyarmathy Károlyné kedves és szép leányának, Erzsikének. — Demeter Dénes karácsonfalvi unitár. pap, lapunk derék munkatársa szintén e hó 29-én tartotta menyeközjét Barabás Dénes járási irnok szeretetre méltó leányával — Emmával. Sok szerencsét a boldog pároknak!

— **Vármegyei állandó választmánya** e hó 24-én Haller János gróf főispán elnökletével ülést tartott, hogy az e hó 29-iki közgyűlés tárgyait előkészítse. Miután a reudkivüli közgyűlésről az idő rövidsége miatt jelen számunkban tudósítást nem hozhatunk, az állandó választmány véleményes javaslatával kísért tárgyakból néhány közérdekű ügyet megemlítettünk. Az árvaszéki irattárnok lakbéré tárgyában s a 3000 frt lakbérpótlék felosztása és végül a törzsfizetés emelése iránt javaslat kelt, mely szerint a törzsfizetés lenne: a) alispán 2400 frt, b) főjegyző 1800 frt, c) I. aljegyző 1400 frt, d) II. aljegyző 1200 frt, e) III. aljegyző 1000 frt, f) tisztí főügyész 1600 frt, g) főorvos 1200 frt, h) főpénztárnok 1300 frt, i) ellenőr 1000 frt, j) pénztári tiszt 800 frt, k) főszámvevő 1300 frt, l) I. alszámvevő 1000 frt, m) II. alszámvevő 800 frt, n) központi joggyakorok 500 frt, o) főlevéltárnok 1000 frt, p) allelvéltárnok 800 frt, q) iktató 700 frt, r) kiadó 750 frt, s) 3 irnok a központba á 600 frt, sz) árvaszéki elnök 1700 frt, t) 2 árvaszéki ünök á 1400 frt, ty) árvaszéki kiadó 650 frt, v) árvaszéki irnok 600 frt, u) 3 járási főszolgabíró á 1400 frt, z) 4 szolgabíró á 1000 frt, x) IV. aljegyző a központba (uj állás) 800 frt; I. 3 járási közgazg. gyakorok á 500 frt, II. 6 járási irnok á 600 frt, III. 11 szolga á 300 frt, IV. járási orvos á 800 frt, V. 3 járási állatorvos á 700 frt. A »Székely-Udvarhelyi« vármegyei hivatalos lap segély-átalányára vonatkozó belügyminiszteri határozat — az alispánnak további eljárás végett való kiadása mellett — tudomásul vételre ajánlatott. A vármegyei kórháznak közkórházi jelleggel lett felruházása tárgyában a részletes előadói javaslat a kórházi tisztikar alkalmazotta kinevezésére s a rendelt módosítás iránt — elfogadásra lett ajánva. Szabolcsvármegyeinek a szociális mozgalom megakadályozására vonatkozó átiratát — a körjegyzőknek az adó behajtása körüli eljárás alóli felmentést tárgyzó rész mellözésével — pártolásra ajánlja. Az állandó választmányba megválasztott dr. Kassay Albert, dr. Ráczkóvy Samu és Szombatfalvy Lajos tagságát, miután a belügyi miniszter megsemmisítette és Solyomossy János elhalt, új tagok választását javasolja. Végül Haller János gróf főispán kitűzvé az állandó választmányi alelnökök választását. közfalkiáltással Sándor Mózes kir. tanácsost és Gyarmathy Ferencz ügyvédet választották meg.

— **A jótékony nőegylet** szerdai kötőkéje kitűnően sikerült. A rendezők — Szabó Farkasné és Daróczy Nina — mindent elkövettek az est sikere érdekében. Felolvasásra megnyerték Lizár Álám gróf vármegyei főjegyzőt, kit »A napraforgó és a róza« ozimű — lapunk mai számának tárczájába átengedett — felolvasása után oly zajos tapsokban részesítettek és annyira »hogy volt« oztak, miszerint a közkiválmaknak engedve »A jámbor képű abbé« cziműel újabb felolvasást tartott. (Tanulság a felolvasóknak, hogy a nőegyleti kötőkékre legalább is két felolvasást vigyenek.) Ezután Róbert Ilonka szavalt sikerrel. Végül pedig Scheffler Nándor szakiskolai igazgató tablót rendezett „Páris almája” cziműel. Páris Székely Zoltán, Minerva Szabó Farkasné, Vénusz Daróczy Nina, Junó Szobovits Irén volt. A közönség többször megújratja a sikerült képletet. Szükségesnek látjuk megjegyezni, hogy téli időben a tablók rendezése nem czélszerű, mert a teremben a 2-ik kályhát használni nem lehet s ez alkalommal a közönség is fázott egész idő alatt.

— **A közigazgatási bizottság** utóbbi ülésén elhangzott felszólalás alapján Lázár Ádám gróf vármegyei főjegyző a vizsgálat megejtése végett Sz. Kereszturt volt.

— A buzgó gyakorlat mesterré tette a kosárfonó tanfolyam látogatóit. Napról-napra haladást tapasztalunk a tagok gyakorlatossága és létszáma emelkedésében. Bár a türelem és lelkesedés kezdet óta biztosította a sikert, nem kis mértékben fokozta a buzgalmat azon örvendetes tény, hogy Haller János gróf főispánunk munkás kötevényt öltve, helyet foglalt a tanulók táborában; fényes bizonyosságot tevén arról, hogy a becsületes munka — legyen az kosárfonás, vagy bármi más — nem szégyen. De főispánunk nem a látszat kedvéért öltött kötevényt, mert látározott szándéka ez ipart teljesen elsajátítani s midőn Miklós György munkavezető egyes részleteket utmutatás czéljából végezni akart, kijelentette, hogy csakis szóbeli utasítást fogad el; a gyakorlati részt bízta csak oda. Ebbeli foglalkozásában is csakhamar kitűnt; megmutatván, hogy a kézimunkában is mintakép tud lenni. — A tanulók száma a 100-at meghaladta és még folyton lehet beiratkozni, mert most már két teremben 2 tanító vezetése mellett foly a munka. Derzi Gábor kissolymosi állami tanítót hívták be segítségül. A tanfolyam február hó 15-én lesz befejezve, mikor is az iparfejlesztő bizottság a tanfolyamban részt vettek munkáiból egy kis házi kiállítást fog rendezni a vármegyeház nagyertermében. A tanfolyamban részt vettek valamennyien bizonyítványt fognak nyerni, az eredményesebb munkát felmutató székely fiúk és leányok a bizonyítványon kívül még jutalmakat is fognak kapni.

— A helybeli ev. ref. kollegium nagytermében f. évi február 5-én délelőtt 10 órakor nyilvános ünnepélyt tart a következő sorrenddel: 1. XC-ik zsoltár, éneklé a koll. ifjuság. 2. Rossini: „Nyitány” előadja az ifj. zenekar. 3. Magnyító beszéd, tartja Sebesi Ákos főgondnok. 4. Székfoglaló értekezését felolvassa Szabó Andrási tanár. 5. Harrach: „Népdalegyveleg”, előadja az ifj. énekkar. 6. Székfoglaló értekezését felolvassa Fejes Áron, r. tanár. 7. Üdvözlő beszéd, tartja Gönczi Lajos igazgató. 8. Goll J.: „Rákóczi induló”, előadja az ifj. énekkar. 9. Mascagni: „Intermezzo” a „Parasztbecsület”-ből, előadja az ifj. zenekar. 10. Bod Károly, r. tanár üdvözlése 25 éves tanári működése alkalmából a koll. előjáróság, tanári kar és az ifj. részéről. 11. Erkel: „Hunyadi induló”, előadja az ifj. zenekar. Ezen ünnepélyre a t. szülőket s az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja a kollegium előjárósága.

— A február 2-iki négyzeti fillérestély a korszolya-bál daczára is meg lesz tarva.

— A közvilágítás. Debreczen sz. kir. város mérnöke, Tikos Imre a város közvilágításának megállapítása czéljából érdekes statisztikát állított össze, mely szerint a petroleumvilágítás óránként $\frac{1}{10}$ — $\frac{3}{10}$ kr; a gázvilágítás $\frac{1}{100}$ — $\frac{1}{10}$ — $\frac{2}{10}$ kr közt (legelőbb Sopronban 0.28—1.000 kr a község olcsó ára miatt); világításnál az árak a gázzal köbméterenként 10—19 krba kerül. A villamvilágítással egy 16 normal gyertyás izzó láng $\frac{1}{10}$ — $\frac{3}{10}$ — $\frac{2}{10}$ kr közt váltakozik és pedig Szolnokon, Nagyszében $\frac{1}{10}$ kr; erlőbbi helyen felbina rendezer van alkalmazva s ezen okon olcsóbbak az árak más városokénál. Az acetylen világítás ára átlag óránként 1 krba kerül.

— A „Polgári önképző és segélyző” egyesület által január 31-én rendezendő fillérestélyen közreműködnek: Biró Emma, Nagy Domokos, Herczeg Albert szavalnak. Paláncz Emma énekel, Szakáts József felolvas, Hettás Gusztáv monologizál, Kefner Gyula énekel. Rendezők: Biró Emma, Orbán Mariska, Nagy Zsigmond, ifj. Asztalos Dániel.

— Városunk sovány erszényének bizonyára örömhír, hogy a belügyi m. kir. miniszter a bor-, sör- és szesz italok utáni fogyasztási díj szedésére a folyó évbe is engedélyt adott, de egyttal szabályrendelet alkotására is utasította a várost.

— A székelykeresztúri jótékonycélu társaskör e hó 20-iki fillérestélye igen jól sikerült s az intelligencia is élénken volt képviselve. Papp Mózes tanár alkalmi és lelkesítő beszédet mondott a kör haladásáról. Nagy Ágnes Petőfitől és Nagy Eszter Jókaitól szavalt sikerrel. Felolvasott Bihar Mórca a „Tik-tak”-ról. Hipnotizmus párbeszédet adtak elő Szalontai Ilona és Farkas Pál. Bródy Ilona a méltán kiérdemelt tapsok kíséretében egy drámai jelenetet adott elő.

— Az iparhatósági közegek semmiféle díjazást nem szedhetnek az ipartestületek és betegsegélyző pénztárak ellenőrzéséből kifolyólag, sem pedig ezeknél díjazott állást el nem foglalhatnak. (Keresk. m. kir. min. 74.962—II. A. sz.)

— Népkönyvtár alakíthatása czéljából Fenyéd községben a jövő hó 12-én zártkörű kosaras táncszestélyt rendeznek: Fekete Imre elnök, Gálffy István ellenőr, László Dénes pénztáros, Balázs Károly, Dávid Péter, Gergely István, Halász Ferencz, Kosztka Lukács, Péter Dénes, Sándor István, Sándor Mózes, Szabó Márton és Székely Imre bizottsági tagok. Kezdeté 8 órakor, belépti jegy személyenként 1 korona, családjegy 3 személyre 2 korona. Felülfizetéseket hirlapilag nyugtáznak és jó borról gondoskodik a rendezőség.

— Postai minizériák. Számtalanszor hallottunk elkeseredett panaszokat a falusi postai kézbesítésekről. Nem egyszer történt meg, hogy csak a szomszédos falvakig sem juthatott el a megrendelt csomag, hanem a címzett hibáján kívül a rossz kézbesítési rendszer miatt visszaküldték a feladónak, mint kiváltatlant. A hirlapokat 4—5 nap mulva, vagy egyáltalán nem is kapják meg miatt a falusi gazdák olvasási kedve — a mi kevés van — a hirlapjártástól elmegy. Lengyelfalva község

képviselője e felszólalásán segitendő, folyó hó 24-én elhatározta, hogy addig is, míg a szentléleki fel- és leadó-postai állomást megnyernék, gyalog-postát állít s így próbálja javítani a tovább már türethetetlen állapotot.

— Tilinkó-estély. H-Oklánd lefőzte városunkat. Remenyik Kálmán, a székely tilinkó-művész, ki Fiumében és a budapesti Nemzeti Szalonban is művészi bravúrral játszott egyszerű szerszámmal, e hó 22-én H-Okládon az állami iskola termében nagy és díszes közönség előtt nagyszerű hangversenyt adott. A kárpáti dalok és „Pásztor dalok” című játékokkal meghódította az elegáns közönséget. Majd Gaibel Rezső olvasta fel D-meter Dénes karácsonfalvi pap „A tilinkó története” című elbeszélését, melyet lapunk tárczájában közölni fogunk. Ezenkívül volt duett, szóló Ráduly József és Florián Rezsőtől. Szóval az est kitűnően sikerült.

— A marósvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara holnap (hétfőn) délután 3 órakor saját helyiségében teljes ülést tart, melyen előterjesztésre kerülnek Baróth község piaci és helypénz díjzabályzata és a Bodos község által kérelmezett orsz. vásárok tárgyában érkezett miniszteri leiratok is.

— Műkedvelői előadás volt Parajd községben e hó 22-én a birtokosság nagytermében új színpadi díszletek beszerezhetése volt a jó czél, melyre Géczy István pályanyertes színművét „A gimnasi vadvirág”-ot Mekkey Péter szakavatott rendezésével a derék falusi műkedvelők előadták. A szerepek mind jó kezekben voltak s az előadás teljesen sikerült. A működők — Cs. Nagy József, Kenyeres Terka, Flepsz József, Dávidházy Vilma, Demeter Gábor, Keinczel György, Folbert Mici, Kendőfi István, Szilveszter Lajos, Bassa Ilka, Moldován Ödön, Rátz Albert, Simófy Ilona, Mérey Olivér, Antal János, Kövesi Ottó, Borsóki Vilmos, Bálint Géza, Salati Pál, Keszler Dániel, Kenyeres Gizella, Gagyi Lina, Folbert Hani, Zárug Géza, Cseresznyés Dénes és Biró Kristóf — díszes és buzgósággal megoldották feladatukat. Előadás után táncsziválgalom volt, mely világos virradtig a legjobb kedv mellett tartott.

— Korondon egy 5 éves kis leány torokgyík következtében elhalt.

— Csak a füle lisztes Három cs. és kir. baka a napokban Ferenyel Gyula liszt- és péküzlete előtt „nagyot gondolt.” Farsang lévén, jó volna a „komisz” helyett palacsintát vacsorálni. A „hadi terv”-et tett követte. Míg az egyik a boltban „szivart” keresett, a más kettő az ajtó előtt levő liszttel terhelt zsákok elemelt. A mint később megtudtuk, palacsinta-évsére nem, de „dukkli”-ra igeus rákerült a sor, mert a vállatásnál az egyik bűnös baka füle lisztes lévén — a turpisság kiderült.

— Le a sertésvész! Miut lapunkat értesítik — a fenyédi korjegyzői körben e hó 27-én érdekes és páratlan tanácskozás volt. A kör összes bírói a jegyző elnökletével elhatározták, hogy mindentelén sertésvész ellen tiltakoznak. Nem értjük e tiltakozás jelentőségét, de a mai „találmányos világban” engedünk a kor szellemének és fenntartással közöljük e sorokat.

— Nem mindennapi csalót tartóztatott le figyelmes rendőrségünk a múlt héten. Gelbmann Ignác neve a szeméremetlen csalóknak, ki kihasználva a jölkü emberek szívességét, tetemes összegeket koldult össze különböző furfangos cím k alatt. Geldmann — valómása szerint — beregmegyei Kisfalud községi 44 éves, izraelita, nős és 3 gyermekatyja. Koldulása sikeres volt, mert 84 frtól szóló betéti könyvet és 113 forintól 10 drb postai feladó vévényt találtak nála, melyek szerint Segesvárt 15 frt, Berettyó-Ujfaluban 6 forint, Kolozsvárt 23+12=35 forint, Nagy Létán 13 forint, Medgyesen 10 frt, Mátészalkán 10 forint, Kemeceén 10 frt, Tordán 14 frt és Ér-Semjén 10 frt koldulási és csalási eredményt ért el. A jómadarat rendőrségünk illetékes községbe visszazsállította.

— Megtalált vadászfegyver. Weisz Márton kereskedelmi utazó levelet irt lapunk szerkesztőségéhez és tudatja, hogy e hó 24-én délután Oláhfalva és Székely-Udvarhely között bérkocsisa egy Lauka-szter-féle vadászfegyvert talált és igazolt tulajdonosa — Bocskó Péter bérkocsisnál Szász Régeuban, Hosszu-utca — átveheti.

— Tolvaj „muzsikás”. Minden cigányának, ki vót tud fogni, most van az „aratás” ideje. Azonban Demeter Sándor bikafalvi „hangász” csöstül vette az „aldást”; e hó 25-én a helybeli piacon Biró Mártonétól 30 forintot „rövid uton” ellopott. Rendőrségünk csakhamar kézrekerítette a tolvajt és a pénz is megkerült.

— Köszönetnyilvánítás. A folyó évi január 8-án tartott thea-estélyre következő adományok folytak be: László Domokosné, Doros Györgyné, Miskolci Károlyné 4—4 korona. Demény Ferenczné, Félégyházi Antalné, öz. Bocsek Dánielné, Nosz Gusztávné, öz. Kiss Ferenczné, Gyarmathy Ferenczné, Voith Geróné, Bauer Lajosné, Tompa Árpádné, Sebesi Ákosné, Gold Ferenczné, Mártou Jánosné, Csehóly Adolfné, Szabady Tivadarné 2—2 korona. Szabó Ferenczné, Kis Dávidné, Ferenczi Lukácsné, Dénes Róza 1—1 koronát. Öz. Loschdorferné 40 fillért. Dr. Solymossy Lajosné 1 sültet. Gyarmathy Sándorné egy tá sültet. Rápolti Dénesné egy faszított. (Folyt. köv.)

Általánosan tudott dolog, hogy mindegyik köhögés és tüdőbajjal az egyedüli és biztos szer, melyet az orvosi kar különösen azóta kezd ismét a gyakorlatba bevenni, a mióta Zoltán Béla fővárosi gyógyszerész a már minden gyógyszerertárban kapható teljesen szag- és íz nélküli Zoltán-féle csukamájolajat forgalomba hozta. Főraktár Székely-Udvarhelyt: ifj. Solymossy János gyógyszerész, Bagó Gyula kereskedő és Koncz Árnin gyógyszerésznél. A hol üvegenként 1 frtért kapható.

KÖZGAZDASÁG.

— Mit olvasson télen a gazda? A hosszú téli estek nagyon alkalmasak arra, hogy a gazda első sorban gazdasági ösmereit gyarapítsa, mert mennél inkább teszi ezt, annál könnyebben megküzdhet az élet nehézségeivel, annál jobb eredményeket érhet el a gazdálkodás terén. A kisgazda igényeinek azonban nem minden szaklap vagy könyv felel meg egyaránt, s nagyon is meg kell választania olvasmányait, mert neki csak a gyakorlati irányú, könnyen érthető olyan olvasmányra van szüksége, mely a legújabb vívmányokat is felölelje. Ilyen gazdasági — havonként megjelenő — szaklapnak ösmérjük a „Magyar Gazdát”, a mely Kassán, Kovácsy Géza gazdasági tanintézeti igazgató — a „Székely Udvarhely”-nek is jeles munkatársa — szerkesztésében jelenik meg. Ennek a lapnak előttünk fekvő legutóbbi száma, számos illusztrációval s gyakorlati irányú érdekes gazdasági közleményekkel van ellátva, amelyek oly érdekesek, oly tanulságosak, hogy a kisgazda igényeit minden tekintetben kielégítik. Valóban nem ösmérünk gazdasági szaklapot, mely a kisgazdarészre ügyesebben, jobban volna szerkesztve, mint a „Magyar Gazda”, melynek előfizetési ára is csak 2 forint egész évre. Kiadóhivatala Kassán van, Vitéz A. könyvkereskedésében, a honnat kívánatra mutatványszámok szívesen küldetnek.

Közönség köréből.*

Tekintetes Szerkesztő úr!

A székelyudvarhelyi róm. kath. egyház még a múlt év folyamán kiküldte egyházfiait a kepe behajtására, mely alkalommal 159 kepezőt vagy kaptak hon, vagy nem, s ezek hátralékban maradtak a kepe-összeggel.

Az egyház irtézője a kepe behajtását jónak látta, a törvényt megkerülve, ügyvédnek adni át, ki megkeresve a községi bíróságot, a végrehajtás elrendelését kérte, a községi bíróság kiküldöttével foganatosította a végrehajtást, s így mindenik kepezőt 1 frt költséggel terhelte meg.

Kérdjük: igazságos és méltányos-e az ily eljárás azoktól, kik a krisztusi szeretet tanát hirdetik? akkor, mikor a törvény világosan mondja: ha az egyháziak a kepe nem tudják behajtani, az egyház plebánosa megkeresi a vármegye első tisztviselőjét (alispánt), s az intézkedik a kepeinek közigazgatási uton való behajtásáról.

Ez ellen az igazságtalan és megbotránkozató eljárás ellen tiltakozunk, a jogtalanul beszédet 1 frt visszatérítését követeljük, s egyszersmind felhívjuk gróf Majláty Karoly Gusztáv erd. egyházm. püspök úr figyelmét, kérve, hogy az ily eljárások beszüntetését rendelje el, mert ha tovább is így tart: a pásztor nyáj nélkül marad.

Maradtunk a tek. szerk. urnak alázatos szolgálai:

Több r. k. képviselő.

*Ezen rovatban, helyet adunk minden közérdekű közléásoknak, de a felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

HIVATALOS RÉSZ.

1429—898. alispáni sz. Udvarhelyvármegye alispánjától. Udvarhely város polgármesterének és valamennyi községi előjáróságnak. Közhírré tétele végett értesitem, hogy kiskükküllőmegyei Feküllővár községében a sertésvész megszűnven, ezen község a zárlat alól feloldatott. Sz. Udvarhelyen, 1898. január hó 19. Jakab Gyula, alispán.

Nyilt-tér.*

Felelet Sebesi Ákos urnak

A „Székely-Udvarhely” 1898. évi 4-ik számában közzétett válaszára.

A hirlap nyilttere nem alkalmas rendes per folytatására. Tehát röviden: Sebesi úr hosszú higlevű válaszában azon tény, hogy én sem pénztáros, sem a hangverseny befolyt jövedelmének letéteményese nem voltam, megzafolni meg sem kísérelte, tehát igaz, hogy nem tudja vagy nem akarja tudni a törvényt.

Ha mint ügyvéd nem tudta, hogy 13 év mulva csak eredménytelen feljelentést tehet, melyet a bíróság minden vizsgálat nélkül feltétlenül visszautasít, nem csodálkozom, hogy sokkal kevésbé van tisztában egy üzlet főnökének alkalmazottjairól felelősségét illetőleg. Jelen esetben Székely D. ur magánügye hogy ó a hangverseny pénztárosa és a jövedelem letéteményese, a mint levelében ezt meg is írja. Tehát én anyagilag sem vagyok felelős. Sebesi úr állítja: én négyszemközt mondtam neki, hogy Székely D. urnak levelet mondtam tollba. Ez nem igaz, mert én a levelírásról csak nyilvánosan beszéltem. Különben is lényegtelen, mert bizonyítható tiszta igazság leírásának módja nem képez titkot. Mire való mystikus színezést adni ilyen közömbös semmisségek? Azt állítja: ellenem nem viseltetik ellenséges indulattal. Nem igaz, mert akkor a Székely D. ur levele értelmében először megvizsgálta volna az ügyet és nem tett volna minden alap nélkül feljelentést, melylyel ő és nem én huzozta meg a néhai elnök úr emléket. Azt állítja: a feljelentést rendeltre tette. Nem igaz, mert az okmányok bizonyítják, hogy a Székely D. ur levele alapján a vonatkozó törvények szigorú szem előtt tartása mellett a kellő lépéseket az ügyben megtenni volt neki csakis megrendelve. Miért csodálkozom tehát, hogy nem hiszi a mit én mondok, és esetleg illetékes helyen bizonyítani tudok, az, a kire hirtelenében lehet ennyi „nem igaz”-t rásütni.

A Székely D. ur levelében én néhai Florián elnök úr emlékének megrágalmazását nem látom, csak azt, hogy hagyatéka anyagilag felelős. No de ha mégis ki kell állni, (nem ragadok hegedűt a honyom alá) én bizony nem fogok elfutni.

Sebesi Ákos úr lovagiasságát nem bírálom, olyan nincs!

Székely-Udvarhelyt, 1898. január 28-án

Gyertyánffy Gábor.

*Az e rovatban megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

GÁBOR ÁRON

Történeti
elbeszélés
az 1848/49.
évi
önvédelmi
harczok
idejéből.

A
szabadság-
harcz fél-
zázados év-
fordulója
emlékére,
a székely
nép
számára.

a székely ágyuhős.

Irta: Deréki Antal.

A Gábor Áron cz. színmű szerzője. E mű sajtó alatt van és a Székely-Udvarhely kiadóhivatalában (Betegh Pál könyvnyomdája és könyvkötészete) közelebből megjelen.

228—1898. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Fiatfalva községe közhírré teszi, hogy fiatfalva községében építendő állami iskola felépítésének vállalatát 1898. február 20-án d. e. 10 órakor a község házában kiadja, kikiáltási ár: 2461 frt 65 kr, bánatpénz ennek 10 százaléka, zárt ajánlat is a bánatpénz kitétele mellett elfogadatik, feltételek és építési rajz a község házában megtekinthetők.

Fiatfalva, 1898. január 28

Fazakas Dénes, Burszán Lajos,
főjegyző. kisbíró.

3017—97. t. l. k. v. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelykeresztúri kir. járásbírósa mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Udvarhelyvármegye
őszesített gyámpénztára végrehajtónak ifj. Pa-
takfalvi Mózes sz. keresztúri lakos végrehajtást szen-
vedő elleni 990 frt kökekövetelés és járuléki iránti
végrehajtási ügyében a sz. udvarhelyi kir. törvényszék
(a sz. keresztúri kir. járásbírósa) területén levő sz.-ke-
resztúri 1176 sz. t. j. k. b. n. foglalt 885¹/₂, 885²/₂, 886²/₂,
887¹/₂, és 888¹/₂ hr. sz. ingatlanra 266 frt. 1166²/₂ hr.
sz. ingatlanra 87 frt, 1180 hr. sz. ingatlanra 7 frt,
1698²/₂, 1699²/₂ hr. sz. ingatlanra 29 frt, 1772²/₂, 1773²/₂
hr. sz. ingatlanra 10 frt, 1859 hr. sz. ingatlanra 16 frt,
1881¹/₂ hr. sz. ingatlanra 6 frt, 2144²/₂ hr. sz. ingatlanra
13 frt, 2606¹/₂, 2607, 2609¹/₂ hr. sz. ingatlanra 28
frt, 2683, 2719 hr. sz. ingatlanra 43 frt, 2783²/₂ hr. sz.
ingatlanra 11 frt, 3002²/₂ hr. sz. ingatlanra 27 frt,
3080²/₂ hr. sz. ingatlanra 6 frt, 3198²/₂, 3199²/₂ hr. sz.
ingatlanra 29 frt, 3822²/₂ hr. sz. ingatlanra 16 forint,
4016²/₂, 4085²/₂ hr. sz. ingatlanra 6 frt, 4460²/₂ hr. sz.
ingatlanra 8 frt, 4481²/₂, 4482²/₂, 4483²/₂ hr. sz. ingatlanra
22 frt, 4684²/₂ hr. sz. ingatlanra 6 frt, 4925²/₂ hr.
sz. ingatlanra 15 frt, 4956²/₂ hr. sz. ingatlanra 2 frt,
5066²/₂ hr. sz. ingatlanra 8 frt, 5094¹/₂, 5094²/₂ hr. sz.
ingatlanra 6 frt, 5525²/₂ hr. sz. ingatlanra 22 frt, 5790²/₂
hr. sz. ingatlanra 1 frt, 6179²/₂ hr. sz. ingatlanra 4 frt,
6272²/₂ hr. sz. ingatlanra 2 frt, 1172²/₂ hr. sz. ingatlanra
80 frt, 1244 hr. sz. ingatlanra 18 frt, 1703²/₂ hr. számu
ingatlanra 20 frt, 1825 hr. sz. ingatlanra 5 frt, 1872²/₂
hr. sz. ingatlanra 4 frt, 1958²/₂ hr. sz. ingatlanra 2 frt,
2213²/₂, 2214²/₂ hr. sz. ingatlanra 8 frt, 2703²/₂, 2704¹/₂
hr. sz. ingatlanra 26 frt, 2731²/₂ hr. sz. ingatlanra 2 frt,
2895²/₂ hr. sz. ingatlanra 11 frt, 3009²/₂ hr. sz. ingatlanra
46 frt, 3138²/₂ hr. sz. ingatlanra 9 frt, 3433²/₂ hr.
sz. ingatlanra 4 frt, 3534²/₂ hr. sz. ingatlanra 5 forint,
4220¹/₂, 4221²/₂ hr. sz. ingatlanra 10 frt, 4481¹/₂ hr. sz.
ingatlanra 2 frt, 4589²/₂ és 4590²/₂ hr. sz. ingatlanra 11
frt, 4852²/₂ hr. sz. ingatlanra 16 frt, 4934²/₂ hr. sz. 5
frt, 5063²/₂ hr. sz. ingatlanra 5 frt, 5071²/₂ hr. sz. 7
frt, 5185²/₂ hr. sz. ingatlanra 3 frt, 5736²/₂ hr. sz. 6
5964²/₂, 5978²/₂, 5979²/₂ hr. sz. ingatlanra 11 frt, 6272¹/₂
hr. sz. ingatlanra 2 frt, 6310²/₂ hr. sz. ingatlanra 6 frt,
6583 hr. sz. ingatlanra 5 frt, 6762¹/₂ hr. sz. ingatlanra
6 frt, 6818 hr. sz. ingatlanra 4 frt, 7173 hr. sz. ingatlanra
15 frt, 7383¹/₂ hr. sz. ingatlanra 11 forint,
6707²/₂ hr. sz. ingatlanra 20 frt, 6765²/₂ hr. sz. ingatlanra
16 frt, 6831 hr. sz. ingatlanra 2 frt, 7265,
7498 hr. sz. ingatlanra 46 frt, 3636²/₂ hr. sz. ingatlanra
12 frt, s így összesen 1046 frtban ezenel meg-
állapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb
megjelölt ingatlanok az 1898. évi március hó 16 ik nap-
ján délelőtt 9 órakor alulirt t. l. k. v. hatóság hivatali hely-
ségében megtartandó nyilvános árverésen a megál-
lapított kikiáltási áron alól is eladati fognak.

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlanok
becsárának 10 százalékat készpénzben vagy az 1881:
LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és
az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igaz-
ságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékké-
pes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, avagy
az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz-
nek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szá-
bályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. j. bíróság t. l. k. v. hatósága.
Sz. Keresztúron, 1897. december hó 8-án.

Veress,
kir. albiró.

Nyomatott a kiadótulajdonos Betegh Pál könyvnyomdájaiban Székely-Udvarhelyi, 1898.

Lakás kiadás.

Szombatfalvi-utcában (Keszler téle ház
emeletén) 5szobás lakás kiadó Szt.-György naptól.
Értekezhetni a m. kir. dohány nagytözs-
dében.

BOR
valódi szőlőléből, különböző minőségekben
csakis
FERNENGEL GYULA
jóhírű pinczejében Székely Udvarhelyt (Kos-
suth-utca) kapható a következő árakban:
Literenként 30 krtól 1 frt 20 krig, 5 literen
felül 26 krtól 1 frt 10 krig. Nagyban adó nélkül
56 lit. hordókban hektóként 20 frtól 38 frtig.
Részletes árjegyzék s minták ingyen és
bérmentve.

14 drb ló eladó.

2 drb fekete kanca 7 éves, 160 cm. magas, hámas
2 drb fekete tarka (herélt 6s kanca) 158 cm. magas, hámas.
1 drb fekete kanca 3 éves, „Prinze Párizs” 150 cm. magas.
1 drb fekete kanca 3 éves, „Prinze Párizs” 154 cm. magas.
1 drb fekete herélt 3 éves, „Prinze Párizs” 152 cm. magas.
1 drb fekete kanca 6 éves, „Jussulf” 157 cm. magas.
1 drb pej kanca 2 éves, „Gránát-Gidrán” 146 cm. magas.
1 drb pej-tarka herélt 2 éves, „Furioza” 147 cm. magas.
1 drb pej kanca esikó 1 éves, „Verneul” 132 cm. magas.
1 drb pej mén 1 éves, „Verneul” 135 cm. magas.
1 drb szürke kanca 1 éves, „Verneul” 138 cm. magas.
1 drb szürke kanca 11 éves, „Converzánó” 160 cm. magas.

Megjegyzés: A pisztrang szürke 11 éves kancaival és esikó-
jával Székely-Udvarhelyt 1897. aug. 8-án tartott lötenyész kiállítás
alkalmával I-50 oszt. arany díszoklevelet nyertem, ugyanakkor szint-
en egy fekete kancaival és esikójával a II. oszt. 3-ik díjat.
Szabad kézből, készpénz fizetés mellett átvehetők és meg-
tekinthetők.

BALÁZSY SÁNDORNÁL

Abrahámfalván.

U. p. Székely-Udvarhelyt.

1—3.

Richter-Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.
Ez a híres házi készítmény elöntött az idő megpróbáltatásai-
nak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájda-
tomszüntető, bűzöltségeként alkalmazhatók köszvényél,
csúszná, tagnagyságnak és megüledéseknek és az orvosok
által bebiztosították is mindig gyakrabban rendeltek. A
valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment
nevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-
szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni.
10 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden
gyógyszertárban készletben van; főraktár:
Török József gyógyszerésznél Budapesten. Be-
vásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert
több kisebbbirtéki utaztat van forgalomban. Ki
nem akar megkárosodni, az minden egyes
üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzé-
zés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállító, RUDOLSTADT.

Sz.: 606—898.

Árverési hirdetmény.

A telekfalvi közbirtokosság fenyező érdeke iránt e hó 20-án megtartott árverés
eredményre nem vezetvén, a II-ik árverésre határidőül ez évi február hó 21-ike
d. e. 9 órája tüzetik ki Telekfalva község házához.

Kikiáltási ár most is a 8663 frt, bánatpénzül ennek 10 százaléka teendő.

Egyéb feltételek az eddigiek.

Oklánd, 1898. január 22.

Benedek Imre,
főszolgabíró.

Sz.: 19551—97.

Faeladási hirdetmény.

Udvarhelyvármegye Hodgya község közbirtokosságának tulajdonát képező
„Kuvaszka” nevű erdőből 2195 k. hold erdő mintegy 855 m³ I. osztályú és 1283 m³ II.
osztályú műfára becsült tölgyfa készlete az eladástól számított egy évi kihasználási idő-
tartam mellett 1898. év január hó 31-én délelőtt 10 órakor Hodgya község házában nyilván-
os szóbeli és zárt írásbeli árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár: 9407 frt, minek 10 százaléka bánatpénz.

Az árverési feltételek alulírott főszolgabírónál és a székelyudvarhelyi m. kir. alsó
erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Székely-Udvarhely, 1898. évi január hó 10-én.

1—2.

Dr. DEMETER LŐRINCZ,
főszolgabíró.

Haszonbérbe adó birtokok.

A Pálfi Dénes féle m. andrásfalvi és gagyi
birtokok 1898. év szeptember napjától több
évre haszonbérbe kiadók.

Értekezhetni: Daniel Lajossal Vargyas, u. p.
Olasztelek

Csak
fiatal
embereket

érdekelhet tudni, hogy a

párisi Dr. BOITON
Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a
legérgebbántalmakat is, főleg a sántal
olaj vagy copaiva balzsammal kísérletezni, mert
csaka a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton injectio ára 1 forint.

Magyarországi főraktár:

Zoltán Béla gyógyszerháza Budapest,
V., Nagykorona-utca 23. (Széchenyi-tér sarkán).

Főraktára Székely-Udvarhelyen:

ifj. Solymossy János gyógyszerháza.

Kapható minden nagyobb gyógyszerházaiban.

Postai megrendelések czíme: 2—30

Zoltán gyógyszerháza Budapest.

Meghívó.

Az Oláhfalvi és Homoródméti Takarékpénztár
Részvénytársaság 1898. február 19-én d. u. 2 órától
kezdődőleg az intézet helyiségében fogja megtartani

VI. évi

rendes közgyűlését.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés, zárszámadás betérjesz-
tése és tárgyalása.
2. Felügyelő bizottság jelentése.
3. A felmentvény megadása iránti határozat.
4. Az igazgatósági tagok felének kisorsolása s
azok kelyébe választás.
5. A felügyelő bizottság választása.
6. Tisztviselők választása.
7. Pénztárnok és könyvelő fizetésének megál-
lapítása.

Szavazati jogot gyakorolnak mindazok, kik 1898.
január 1-éig az intézet részvénykönyve szerint, mint
ilyenek igazolva voltak.

Oláhfalvi és homoródméti takarékpénztár részvénytársaság igaz-
gatósága nevében

Szentegyházás-Oláhfalvi, 1898. január 15

Lántzky Sándor
elnök.

Daniel Károly
v. igazgató.